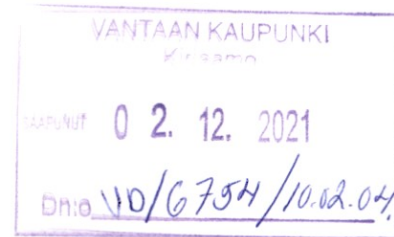

Antopäivä 26.11.2021

Dnro 20150/03.04.04.04.16/2021

Asia

Asemakaavaa koskeva valitus

Valittaja

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Päätös, josta valitetaan**Vantaan kaupunginvaltuusto 16.11.2020 § 12**

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Kivistöntähtien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (nro 232500). Asemakaava koskee kortteleita 23204–23212 sekä katu- ja virkistysalueita ja asemakaavan muutos katu-, virkistys- ja liikennealueita. Samalla on hyväksytty kortteleita 23204–23212 koskeva tonttijako.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Valituksenalainen päätös on kumottava. Alueelle on määrättävä töiden-aloittamiskielto muutoksenhakuprosessin ajaksi.

Kaavaehdotusvaiheessa nähtävillä olleesta kaava-aineistosta puuttuu merkittävä osa niistä luontoselvityksistä, joita alueella esitetään vuosina 2003–2019 tehdyn. Ongelmaa ei ratkaise se, että kaavaselostuksen vastineosuudesta löytyy maininta siitä, että tietolähteinä mainittuja selvityksiä voi hakea netistä tai pyytää kaupungin virkamiehiltä.

Keskeisten selvitysten ja vaikutusarviointien tulee lisäksi olla osallisten ja päätöksentekijöiden tutustuttavana ja kaava-aineiston osana viimeistään kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikana. Nyt kaava-aineistoa on muun muassa täydennetty kaavaehdotuksen nähtävilläolovaiheen jälkeen luontotyyppiselvityksen alustavalla tulokartalla, jonka selvitystapaa ei ole lainkaan avattu. Luontojärjestöt ovat osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheesta asti kritisoineet kaavaa juuri luontotyyppitason selvitysten puuttumisesta. Ongelmaa on yritetty ratkaista vasta nähtävilläolovaiheen jälkeen, jolloin on luotu tilanne, jossa osallisten ei ole ollut lainkaan mahdollista arvioida tehdyn selvityksen laatua.

Kivistöntähden asemakaavan laatimisessa on laiminlyöty maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämä merkittävien luontovaikutuksien riittävä selvitysvelvoite, minkä aiheuttamat puutteet ovat heijastuneet suoraan myös kaavan vaikutusarviointeihin. Tämä koskee erityisesti kaavan vaikutuksia merkittäviä metsäluontoarvoja omaaviin luontotyyppeihin.

Kivistöntähden asemakaava-alueelta puuttuu merkittävä osa sellaisista selvityksistä, joita tällaisella metsäisellä alueella tulisi luontotyyppien ja lajiston osalta tehdä. Pelkkien kahteen lajiin eli liito-oravaan ja laihokaviosammaleeseen keskittyneiden vuosien 2016–2020 selvitysten perusteella ei voida katsoa, että näin isolla luontoalueella olisi selvitetty riittävällä tavalla mahdollinen merkittävien luontoarvojen esiintyminen.

Luontotyypit muodostavat keskeisen osan luonnon monimuotoisuutta ja siten myös siihen liittyvien hankevaikutusten arviointia. Kaavaselostuksessa tukeudutaan luontotyyppi- ja kasvillisuustietojen osalta lähinnä vuoden 1976 ilmakuvasta hahmottuvaan osittaiseen metsänhoitohistoriaan sekä vuonna 2003 tehtyyn Marjaradan rakentamisen luontoselvitys-raporttiin. Kyseistä selvitystä ei löydy sen enempää kaavan aineistoista kuin netistäkään. Selvitys on luontotyyppitason tiedon ja kohteiden arvottamisen kannalta epäinformatiivinen, riittämätön ja vanhentunut. Hankealue kuvataan siinä osana noin 15 hehtaarin laajuista, lehtomaisen kankaan keinotekoista kuviota, joka on kuvattu neljällä lauseella. Selvityksestä eivät käy ilmi muut arvioidut ja selvitettyt asiat eli esimerkiksi se, onko edes metsälain 10 §:n avainbiotoopit, vesilain 11 §:n luontotyypit sekä luonnonsuojelulain 29 §:n luontotyypit pyritty tunnistamaan. Ei myöskään käy ilmi, mitä lajiryhmiä edustavat tarkasteltu harvinainen ja uhanalainen lajisto. On selvää, että vuoden 2003 kasvillisuusselvityksen aluekuvaukset ja johtopäätökset eivät enää kuvaa alueen luontotyyppitason nykytilaa riittävässä määrin. Tosiasiassa luontoarvojen kannalta keskeisin tietopohja on vanhentunutta ja virheellistä.

Kaavaselostusta on syksyllä 2020 täydennetty kesällä 2020 tehdyn luontotyyppikartoituksen alustavalla tulostartalla (Kivistön kaupunkialueen luontotyyppikartoitus). Kyseisen selvityksen tekotapaa tai käytettyjä kriteereitä ei ole selostuksessa avattu. Laajalta selvitysalueelta tunnistettujen luontotyyppikohteiden vähäisyys ja luonne viittaavat vahvasti siihen, että selvityksessä ei ole muun muassa arvioitu lainkaan mahdollisia arvokkaita kangasmetsiä. Kartan perusteella selvitys on laadultaan sellainen, että se ei tuota yleis- tai asemakaavoituksen kannalta riittävää tietopohjaa esimerkiksi kaikista uhanalaisista metsäluontotyypeistä tai merkittävistä METSO-elinympäristökeskittymistä.

Tietämys kaava-alueen mahdollisesta merkityksestä lepakoiden suojelulle perustuu vuonna 2009 tehtyyn Marja-Vantaan lepakokartoitukseen. Kyseinen selvitys on oman aikansa tuote, eikä se enää kymmenen vuotta myöhemmin tarjoa asemakaavoituksen kannalta riittävää tietopohjaa lepakoihin liittyvien suojelutarpeiden tunnistamisen osalta. Käytetty selvitysmetodi on sisältänyt pelkästään yöaikaista lepakohavainnointia detektorilla ja vieläpä isoilla pinta-aloilla. Selvityksen perusteella ei ole ollut minkäänasteisia mahdollisuuksia paikallistaa hankealueen metsäosilla mahdollisesti sijaitsevia lepakoiden

päiväpiiloja tai talvehtimispaikkoja. Havainnoinnissa ei myöskään ole käytetty passiiviseurantalaitteita. Näiden tuottama lepakkotieto on 2010-luvulla todettu keskeisen tärkeäksi lepakoiden liikkumisen ja alueidenkäytön dokumentoinnissa.

Lepakkoselvityksiin liittyvät maastokäynnit on tehty hankealueella tai sen lähialueilla toukokuun lopussa, heinäkuun lopussa sekä syyskuun loppupuoliskolla. Nykyinen kartoitusohje korostaa sitä, että kartoitukset tulee tehdä kesä-, heinä- ja elokuulla. Lepakkokartoitusraportin kulkureittikartalta vahvistuu sekin, että pääosalla hankealueesta ei edes ole käyty kartoituksen yhteydessä. Kaava-aluetta koskeva lepakkokartoitustieto ei ole laadultaan riittävää eikä riittävän ajantasaista.

Kaavan maankäyttö tuhoaa pääosan kaava-alueen olennaisimmista luonto-arvoista. Laaja, merkittävältä osin luonnontilaisen kaltainen ja lahoppuustoinen metsäkokonaisuus pirstoutuu pieniksi puistometsiköiksi, joiden luonnontilan säilyttäminen on käytännössä mahdotonta.

Kaava ohjaa rakentamiseen noin 5,5 hehtaaria luonnonsuojelullisesti arvokkaita kangas- ja lehtometsiä sekä turvekankaita pirstoen samalla luonnonsuojelubiologisesti erittäin arvokkaan 20 hehtaarin laajuisen metsäalueen länsiosan. Lajistonsuojelun näkökulmasta kaava tuhoaa merkittävän osan Kivistön alueen erittäin merkittävästä lahokaviosammalen esiintymiskeskittymästä sekä heikentää yhtä Kivistön alueen liito-oravien elinympäristöverkoston avainaluetta.

Kivistöntähden kaava-alueella sekä sen itä- ja eteläpuolisilla alueilla on säästynyt merkittävä keskittymä pitkään metsänhoidon ulkopuolella olleita reheväpohjaisia metsiä. Osa metsistä on lehtoja ja lehtomaisia kankaita, osa ruoho- ja lehtoturvekankaita. Metsäluontoarvoja omaava yhtenäinen alue on pinta-alaltaan peräti 19 hehtaaria eli se edustaa 2020-luvulla pääkaupunki-seudulla sekä Vantaalla harvinaisen laajaa arvometsien kokonaisuutta. Luontotyyppiä arvoja omaava metsäalue noudattaa hyvin alueelle rajattua yhtenäistä lahokaviosammalen ydinaluetta.

Kaava-alueen metsät edustavat Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen edustajien maastokäyntien perusteella metsiä, jotka täyttävät pääosaltaan Etelä-Suomen metsäluonnon monimuotoisuusohjelman (METSO) luonnontieteellisissä valintaperusteissa määritetyt luonnonsuojelullisesti arvokkaan metsän kriteerit. Runsalahoppuustoisin osa (noin 4/5 kaava-alueesta) täyttää lehtojen, turvekankaiden sekä kangasmetsien luokan I kriteerit, niukalahoppuustoisempi osa on luokkaa II. Arvokkaat metsät jatkuvat myös kaava-alueen itä- ja eteläpuolelle.

Metsien potentiaali toimia vaateliaan ja uhanalaisen lahotajalajiston merkittävänä esiintymiskeskittymänä on ilmeinen. Lisäksi pääosa kaava-alueesta on todettu vuoden 2020 liito-oravaselvityksessä liito-oravalle potentiaalisesti soveltuvaksi, mikä lisää sen merkitystä Kivistön alueen liito-oravakannan pitkäaikaisen säilyttämisen näkökulmasta.

Kaavaehdotus ei myöskään turvaa kunnollista etelä-pohjoissuuntaista ekologista yhteyttä kaava-alueen poikki. Kivistöntähden kaava-alueen merkitystä Vantaan säilyneiden metsäisten ekologisten yhteyksien varjelun osalta lisää se, että sen poikki kulkee tällä hetkellä ainoa metsäekologinen viheryhteys Petikon luontoalueen sekä Kivistön metsien välillä. Kaava heikentää yhteyden laatua ja toimintakykyä juuri yhdellä sen pullonkaulakohdalla. Erityisen haitallisia ovat tältä osin varaus AK 23206 sekä osin myös sen eteläpuoliset varaukset AK 23208 ja AK 23209.

Kaava-alue sekä sen itäpuolinen metsäalue on todettu konsulttien ja luontoharrastajien vuosina 2017–2020 tekemissä selvityksissä erittäin merkittäväksi lahopaviosammalen esiintymiskeskittymäksi. Kivistöntähden asemakaava tuhoaa merkittävän määrän lahopaviosammalen esiintymispaikkoja sekä 5,5 hehtaaria lajin pidempiaikaiselle säilymiselle tärkeää ydinaluetta. Myös kaavassa VP- ja VL/luo-alueiksi merkityt alueet tulevat väijäämättä menettämään kykyään toimia lajin elinympäristöinä huomattavasti lisääntyvän kulutuksen sekä rakentamisen synnyttämän metsänhoitopaineen takia. On perusteita olettaa heikentävän vaikutuksen kohdentuvan lisäkulutuksen myötä myös kaava-alueen etelä- ja itäpuolisiin metsiin. Kivistöntähden kaavan aiheuttamat tuhot kohdistuvat metsäalueelle (Koivupääojan metsä), joka on laajuutensa ja sijaintinsa takia lahopaviosammalen pidempiaikaisen säilymisen kannalta erittäin merkittävä. Koivupääojan ydinalueen arvoa lisää sen sijainti muiden lajille tärkeiden ydinalueiden välissä sekä tieto siitä, että sen pohjois- ja koillispuolisten ydinalueiden asemakaavoittaminen rakentamiseen on hyvin pitkällä.

Uusin tieto lahopaviosammalen esiintymisestä antaa selviä viitteitä lajin oletettua paremmasta suojelutasosta sekä siten myös vähäisemmästä suojelu- ja huomiointitarpeesta esimerkiksi kaavoituksessa. On ilmeistä, että lajin uhanalaisuusluokka (EN) vuoden 2019 uhanalaisarviointissa on liian korkea. On myös asiaperusteita kyseenalaistaa lajin säilyttäminen luonnonsuojelulain 47 § mukaisten erityisesti suojeltavien lajien listoilla. Tällaiset tulevaisuudessa mahdollisesti tehtävät muutokset eivät kuitenkaan anna perusteita sivuuttaa tämän koko maassa rauhoitetun lajin suojelu- ja huomiointitarpeita vuosina 2016–2019 valmistellussa asemakaavassa. Etenkään sellaisella kohteella, joka kaiken käytössä olevan tiedon perusteella kuuluu lajin valtakunnallisesti tiedettyjen suojelemattomien esiintymiskeskittymien valioihin.

Vantaan kaupunki on ansiokkaasti selvittänyt lahopaviosammalen esiintymistä Vantaan metsissä. Sen jälkeen, kun lajin esiintymistä opittiin 2019 havaitsemaan myös niin sanottuina protoneemavaiheen kasvustoina, on näkemys lajin ekologiasta, yleisyydestä sekä kaikkien esiintymispaikkojen suojelutarpeesta radikaalisti muuttunut. On ilmeistä, että nykyisellään lajin suojelutaso varsinkin eräillä Vantaan metsäisemmällä suuralueilla lähenee suotuisaa tai saattaa jopa olla suotuisa. Edellä mainittu ei kuitenkaan tarkoita sitä, että tämä sinänsä toivottu asiantila säilyisi kattavasti eri puolilla Vantaata, mikäli merkittävä määrä lajille erityisen tärkeitä ydinalueita tuhoetaan maankäytöllä.

Vantaan kaupunki tukeutuu lahopaviosammalen huomiointitarpeiden osalta kaupungin tilaaman lahopaviosammalkonsulttiselvityksen (Faunatica 2019) johtopäätöksiin. Selvityksessä on tehty luonnonsuojelulain kannalta hyvin ongelmallisia johtopäätöksiä tämän rauhoitetun lajin minkä tahansa vantaalaisen esiintymisalueen rakentamisen hyväksyttävyydestä, mikäli lajin muiden tunnettujen esiintymisalueiden suojelu ja huomiointi muuten etenee. Kehitetty kyyninen kompensatiomalli on jo johtanut Vantaalla siihen, että käytännössä lähes kaikki Vantaan todettuja lahopaviosammaleesiintymiä koskettavat asemakaavahankkeet etenevät kaavailla rakentamistavoitteilla, koska juuri näillä kaava-alueilla lajin suojelutavoitteista voidaan luopua. Linjaus koskettaa erityisesti Kivistön aluetta, jossa useat lähekkäiset asemakaavat (Puu-Kivistön aloituskorttelit, sen länsipuolinen kaavahanke, Lumikvartsin asemakaava, Kivistöntähden asemakaava) uhkaavat tuhota keskeisen osan yhdestä Suomen merkittävimmistä tiedossa olevasta suojelemattomasta lahopaviosammalmetsien keskittymästä.

Kivistöntähden asemakaava tuhoaa keskeisen osan Kivistön alueen erityisen elinvoimaisesta lahopaviosammalmetsien keskittymästä. Olemassa oleva tieto vahvistaa sen, että Koivupääojan esiintymä yhdessä lähialueen esiintymien kanssa kuuluu lajin suojelun kannalta valtakunnallisesti erittäin merkittäviin keskittymiin. Jos tällaisia satojen sammaleesiintymien ydinkeskittymiä ei edes pyritä suojelemaan, ollaan tiellä, joka johtaa väijäämättä lajin suojelutason heikkenemiseen.

Kivistöntähden asemakaava on edellä mainittujen syiden, etenkin Koivupääojan metsäalueen ilmeisen erityismerkityksen takia, luonnonsuojelulain ja osaltaan myös asemakaavan sisältövaatimusten erityisten luontoarvojen vaalimisvelvoitteen vastainen.

Asian käsittely ja selvittäminen

Vantaan kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Marja-Vantaan lepakkokartoitus on Kivistön alueella tullut riittäväksi, eikä viranomaispalautteessa ole lausuttu muuta. Kaavan laadintatyössä on lisäksi katsottu, että liito-oravien elinympäristöt soveltuvat myös lepakoiden elinympäristöiksi ja siirtymäreiteiksi.

Asemakaavaan liittyvät selvitysasiakirjat ovat olleet pyydettyinä saatavilla Vantaan ympäristökeskuksesta sekä asemakaavan valmistelusta vastanneilta suunnittelijoilta kaavaehdotuksen valmistelun, nähtävillälön ja päätöskäsittelyn aikana.

Kivistöntähden asemakaavan lähtökohtana on alueen elinvoimaisen puuston sekä avokallioalueen säilyttäminen. Näistä määrätään kaavamääräyksissä. Kaavaratkaisussa on yleisiä viheralueita 28 % kaava-alueen pinta-alasta.

Kaava-alueelle sijoittuvien lahopaviosammalen esiintymispaikkojen mahdollinen häviäminen ei vaaranna lajin suotuisan suojelun tasoa koko Vantaan tasoisesti arvioituna.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry on antanut vastaselityksen.

Merkitään

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry on tehnyt valitukset hallinto-oikeuteen myös Uudenmaan ELY-keskuksen luonnonsuojelulain mukaisista rauhoitussäännöksistä poikkeamista koskevasta päätöksestä 17.4.2019 nro UDELY/1333/2019, jolla on myönnetty Vantaan kaupungille lupa poiketa lahopaviosammaleen rauhoituksesta siirtämällä viisi lahopaviosammaleesiintymää Puu-Kivistön (nro 231900) ja Puu-Kivistön aloituskortteiden (nro 232400) asemakaava-alueilta Lippupuisto-nimiselle lähivirkistysalueelle sekä Vantaan kaupunginvaltuuston Puu-Kivistön aloituskortteiden asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä 16.12.2019 § 15.

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan toisilla päätöksillä hylännyt ELY-keskuksen päätökseen 17.4.2019 nro UDELY/1333/2019 sekä kaupunginvaltuuston Puu-Kivistön aloituskortteiden asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen 16.12.2019 § 15 kohdistuvat valitukset.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo kaupunginvaltuuston päätöksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Vuorovaikutusta koskevat säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n 1 momentin mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työnteeseen tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (*osallinen*), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n 1 momentin mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:ssä tarkoitettu tilaisuuden varaaminen osallisille

mielipiteensä esittämiseen kaavaa valmisteltaessa voidaan tehdä asettamalla valmisteluaineisto nähtäville ja varaamalla tilaisuus esittää mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti taikka erityisessä kaavaa koskevassa tilaisuudessa taikka muulla sopivaksi katsottavalla tavalla. Tässä yhteydessä voivat mielipiteensä esittää myös muut kunnan jäsenet.

Maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n 1 momentin mukaan kaavaehdotus on asetettava julkisesti nähtäville. Nähtäville asettamisesta on tiedotettava kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä asiassa (*muistutus*).

Kaavan sisältöä koskevat maankäyttö- ja rakennuslain säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 1 momentin mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Saman pykälän 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 50 §:n 1 momentin mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 1 momentin mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä samassa laissa säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Maankäyttö- ja rakennuslain 57 §:n 1 momentin mukaan asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä (*asemakaavamääräykset*). Asemakaavamääräykset voivat koskea muun ohella haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n 1 momentin mukaan kaavaa hyväksyettäessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 10 luvussa säädetään. Lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Luonnonsuojelulain ja -asetuksen säännökset

Luonnonsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan, jos luonnonvaraisen kasvilajin olemassaolo käy uhatuksi tai rauhoittaminen muusta syystä osoittautuu tarpeelliseksi, voidaan tällainen laji rauhoittaa asetuksella koko maassa tai jossakin osassa maata. Saman pykälän 2 momentin mukaan rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty. Sama koskee soveltuvin osin rauhoitetun kasvin siemeniä.

Luonnonsuojelulain 46 §:n mukaan asetuksella voidaan säätää uhanalaiseksi lajiksi sellainen luonnonvarainen eliölaji, jonka luontainen säilyminen Suomessa on vaarantunut.

Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*) on luonnonsuojelulain 42 §:n 1 momentin nojalla annetun luonnonsuojeluasetuksen 20 §:n mukainen asetuksen liitteessä 3(a) mainittu koko maassa rauhoitettu kasvilaji ja luonnonsuojelulain 46 §:n nojalla annetun luonnonsuojeluasetuksen 21 §:n mukainen asetuksen liitteessä 4 mainittu uhanalainen laji. Lahokaviosammal on mainittu myös luontodirektiivin 92/43/ETY liitteessä II (b).

Luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Luonnonsuojeluasetuksen 23 §:n mukaan luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momenttia sovelletaan Suomessa luonnonvaraisena esiintyviin luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin, jotka on lueteltu tämän asetuksen liitteessä 5. Tällaisia lajeja ovat muun muassa kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit.

Asemakaava-alue ja sen kaavallinen tilanne

Asemakaava-alue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella. Alue on pääosin rakentamatonta sekametsää. Alueen pinta-ala on noin 7,8 hehtaaria.

Alueella voimassa olevassa vuonna 2006 hyväksytyssä Marja-Vantaan osayleiskaavassa kaava-alue on osa tehokasta asuntoaluetta (A1), jolle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Alueella voidaan sallia asuin- ympäristöön soveltuvia työtiloja.

Asemakaava-alue on pääosin ennestään asemakaavoittamatonta aluetta. Kaava-alueen länsiosa on vuonna 2015 hyväksytyssä Kivistön keskusta-

asuminen 5 -asemakaavassa osoitettu puistoksi (VP). Lisäksi kaava-alueen pohjoisosassa on osoitettu vuonna 2008 hyväksytyssä Kehärata-nimisessä asemakaavassa rautatiealueeksi (LR). Kaava-alueen pohjoisosassa on myös voimassa vuonna 2014 hyväksytty Kivistön keskusta-asuminen 2 -niminen asemakaava, jossa osa asemakaava-alueen pohjoisosasta on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi kaduksi.

Asemakaavan tavoite ja asemakaavan keskeinen sisältö

Kaavaselostuksen mukaan kaavan keskeisenä tavoitteena on Kivistön keskustarakentamisen jatkaminen Kehäradan eteläpuoliselle alueelle Marja-Vantaan ydinkeskustan kaavaluonnoksen sekä Marja-Vantaan osayleiskaavan mukaisesti. Kaava-alueelle osoitetaan rakennusoikeutta yhteensä 74 150 k-m².

Asemakaavassa kaava-alueelle on osoitettu kahdeksan asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Asuinkerrostalojen korttelialueille on osoitettu rakennusaloja asuinrakennuksille, joiden kerrosluvut vaihtelevat V kerroksesta VIII kerrokseen. Lisäksi alueelle sijoittuu yksi yleisten rakennusten korttelialue päiväkotia varten sekä kaksi pysäköintilaitosta, joiden yhteyteen sijoittuu myös liiketiloja.

Asuinkerrostalojen korttelialueille on merkitty istutettavia alueen osia, istutettavia puita, suojeltavia puita sekä kaupunkikuvallisesti arvokkaita puuyksilöitä. Kaavamääräyksen mukaan kaupunkikuvallisesti arvokkaita puita ja niiden juuristoja ei saa vahingoittaa.

Kaava-alueen itäosaan ja keskiosaan on merkitty lähivirkistysalueet (VL), joilla kasvava olemassaoleva puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia ja täydennysistuttaa. Alueen maanpinta tulee pitää nykyisessä korossaan. Puistoreittejä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon olemassa oleva puusto ja pyrkiä mahdollisimman vähäisiin puiden kaatoihin. Ohjeellisten ulkoilureittien lisäksi saa alueelle rakentaa pitkosuita tai vastaavia pienimuotoisia kulkureittejä niin, että ne sovitetaan ympäröivään puustoon ja kasvillisuuteen. Kaava-alueen keskiosassa sijaitsevalle VL-alueelle on merkitty avokallio tai siirtolohkare, joka tulee säilyttää (ssk). Lisäksi kaava-alueen keskiosan VL-alueelle on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaita puuyksilöitä, suojeltava puu sekä ohjeellisia rakennusaloja muuntamoille. Kaava-alueen itäosassa sijaitseva VL-alue on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo), jolla sijaitsee liito-oravan kulkuyhteystarve elinympäristöjen välillä. Alueella tulee turvata liito-oravalle liikkumisen kannalta tärkeän ja riittävän puuston säilyttäminen ja puustoa tulee hoitaa ja uudistaa siten, että puustoinen latvusyhteys säilyy. Alueelle tulee istuttaa uusia puita, erityisesti Kehärataan rajautuvalla alueen osalla tulee säilyttää korkeita puita ja istuttaa korkeaksi kasvavia puita. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito-oravan kulkuyhteys heikentyy tai häviää. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että lahopuutammien kasvupaikka heikentyy tai häviää. Alueelle on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaita puuyksilöitä sekä ohjeellisia ulkoilureittejä.

Kaava-alueelle on myös merkitty puistoja (VP), joilla kasvava hyväkuntoinen puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia ja täydennysistuttaa. Alueen maanpinta tulee pitää nykyisessä korossaan. Puistoreittejä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon olemassa oleva puusto ja pyrkiä mahdollisimman vähäisiin puiden kaatoihin. Puistoalueille on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaita puuyksilöitä sekä ohjeellisia ulkoilureittejä. Lisäksi kaava-alueelle on osoitettu katualueita, joille on merkitty säilytettäviä/istutettavia puurivejä.

Edellä mainittujen VL- ja VP-alueiden pinta-ala on kaavaselostuksen mukaan yhteensä 2,1 hehtaaria, joka jakaantuu neljään eri osa-alueeseen.

Alueen luontoarvoista saatu selvitys

Kaavaselostuksen mukaan asemakaava-alue on toistaiseksi lähes kokonaan rakentamatonta sekametsää. Alueelta on löydetty lahojaviosammalia ja se on tunnistettu osa liito-oravien elinympäristöverkostoa. Kaava-alueen ja sen lähiympäristön puuston laatua on selvitetty laserkeilausaineiston ja maastokäyntien avulla. Syksyllä 2018 alueelle tehtiin useita maastokäyntejä, joissa arvioitiin kaava-alueen puuston kuntoa ja säilyttämisen edellytyksiä. Kaava-alueen metsää ei juurikaan ole hoidettu, ja se on pääosin melko tiheää kuusikkoa tai sekametsää, jonka arvioitiin olevan melko huonokuntoista. Kaava-alueelta löytyi yksi arvopuuksi luokiteltava, yli 100-vuotias mänty. Lisäksi alueelta löydettiin joitakin hyväkuntoisia mäntyjä ja haapoja, joilla arvioitiin olevan hyvät edellytykset säilyä, vaikka ympäröivää metsää kaadettaisiinkin. Kaava-alueella on lahopuuta ja lahojaviosammalelle soveltuvaa maapuuta.

Vantaan kaupunki on 20.5.2019 hakenut ELY-keskukselta luonnonsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaista lupaa saada poiketa 42 §:n 1 momentin tarkoittaman rauhoitetun kasvilajin 42 §:n 2 momentin mukaisesta rauhoitusmääräyksestä siirtämällä kaikki lahojaviosammalen kasvupaikat yhtä lukuun ottamatta Kivistöntähden asemakaava-alueelta. Kaupunki on 25.3.2020 peruuttanut hakemuksensa.

Marja-Vantaan vuoden 2009 lepakkokartoituksessa (Faunatica Oy, 2010) on selvitetty erityisesti lepakkolajien ruokailu-, päiväpiilo- ja talvehtimisalueita ja -paikkoja eri selvitysalueilla. Kivistöntähden asemakaava-alue sijoittuu osa-alueelle IIB. Selvitys on tehty kolmella kolmiöisellä maastotyöjaksolla touko-, heinä- ja syyskuussa. Selvitysmenetelminä käytettiin äänien havainnointia lepakkodetektorilla ja lepakoiden lentohavainnointia. Koko selvitysalueella havaittiin yhteensä 21 pohjanlepakkoa ja yksi korvayökkö sekä 15 lajiltaan tuntematonta siippaa (todennäköisesti isoviiksi- ja/tai viiksisiippoja) ja yksi tarkemmin määrittämätön lepakkoyksilö, yhteensä 38 yksilöä. Havaintojen pienestä kokonaismäärästä huolimatta lepakoiden elinympäristövalinnoissa ilmeni joitakin osa-alueiden välisiä ajallisia ja paikallisia eroja. Selvityksen mukaan suurin lepakoiden esiintymistä koskeva havaintomäärä kertyi osa-alueelta IIB. Osa-alueella siippatyypin lepakoita oli enemmän kuin pohjanlepakoita. Ainoa korvayökköhavainto tehtiin myös siellä. Osa-alue IIB onkin osa-alueista eniten suojaisia metsäelinympäristöjä sisältävä. Osa-alueella IIB

sijaitsevan tiheän ja suojaisan metsäalueen ja sen pohjois- ja itäpuolisten reuna-alueiden puuston säilyttämisellä olisi suurin merkitys paikallisen lepakko-yhteisön toimeentulolle. Kivistön aseman ympärille rakennettava Marja-Vantaan keskus kuitenkin merkittävästi heikentää alueen IIb merkitystä lepakoille, joten metsiköitä tulisi säästää.

Lahokaviosammalkartoituksessa Kivistössä syksyllä 2018 (21.1.2019, Olli Manninen) on selvitetty lahokaviosammalen esiintymistä Kivistön alueen metsissä, joista Kivistöntähden asemakaava-alue käsittää osan Koivupääojan metsäalueesta. Kartoituksessa on todettu, että vuoden 2017 selvityksessä Koivupääojan metsäalueelta löytyi yhdeksän lahokaviosammalrunkoa vajaan päivän maastokäynnillä. Syksyllä 2018 kahden maastopäivän aikana kohteelta löytyi 14 uutta esiintymärunkoa. Yhtenä syynä muutaman aiemman rungon löytämättä tai tunnistamatta jäämiseen on alueen poikkeuksellisen runsas lahokaviosammalelle sopiva lahopuumäärä. Lähes kaikki pidemmälle lahonnut maapuu alueella on lahokaviosammalelle potentiaalisesti sopivaa. Metsän kosteusolot ovat paljolti lajille optimaaliset ja alueella on hyvä lahopuujatkumo paikoin melko voimakkaastakin hakkuuhistoriasta huolimatta. On todennäköistä, että alueelta löytyisi vielä enemmänkin lahokaviosammalen esiintymärunkoja, karkeana arviona ehkä noin kaksinkertainen määrä tähän mennessä löydettyihin nähden. Vuonna 2018 löytyneet rungot ja koko alueen erittäin runsas lahokaviosammalelle sopiva lahopuumäärä tekevät alueesta yhden Vantaan ehdottomasti tärkeimmistä lahokaviosammalalueista. Koko metsäalue on erinomaista lahokaviosammalhabitaattia, lukuunottamatta ehkä paria pienialaista hieman kuivempaa mäenpäällysmetsää. Rakennusprojektit alueella hävittäisivät alueen lahokaviosammalrunkoja ja lajille potentiaalisia metsiä. Nyt meneillään oleva lisärakentaminen kohteen viereen tullee vaikuttamaan jonkin verran alueen kulumiseen lisääntyneenä virkistyskäyttönä. Muutamia runkoja on tuhoutunut tai vaurioitunut maastoajo-toiminnassa ja reittien raivaamisessa. Jos toiminta lisääntyy, ovat riskit alueen luontoarvoille ja lahokaviosammalrungoille nousemassa vastaavasti.

Esa Lammin ja Marko Vauhkosen Uudenmaan lahokaviosammaleesiintymien luokittelu ja priorisointi, 30.4.2019 selvityksen mukaan Vantaalta lahokaviosammalta on löytynyt kaikkiaan 124 erilliseltä rungolta tai kannolta 37 eri metsiköstä. Runsaita esiintymiä on todettu muun ohella Kivistön asuinalueen eteläpuolella (nelisenkymmentä löytöpaikkaa pienellä alueella). Kivistön alueella on tehty enemmän lahokaviosammalhavaintoja kuin missään muualla Uudellamaalla. Alueelta on rajattavissa kaksi erittäin merkittävää esiintymää (Koivupääoja ja Timanttikujan metsä) sekä kaksi merkittävää esiintymää (Lippupuisto ja Murronpuisto).

Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvityksessä (FCG, 7.9.2020) on selvitetty Vantaan Kivistön alueen luonnonympäristön yleispiirteet. Tavoitteena on ollut löytää suojelua ja säilyttämistä vaativat luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet. Kivistöntähden asemakaava-alue on ollut selvitysalueena luontotyyppien osalta. Kivistöntähden asemakaava-alueelta ei löydetty arvokkaita luontokohteita.

Faunatica Oy:n teettämän lahokaviosammaleen suojelusuunnitelman (*Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma - Faunatican raportteja 1/2020*) mukaan lahokaviosammal on Vantaalla laajalle levinnyt ja sillä on siellä useita runsaita esiintymiä. Lisäksi lajille potentiaalisia esiintymiä on käytännössä yhtä monta ja vielä suuremmalla pinta-alalla kuin tunnettuja esiintymiä. Tähän mennessä kertyneiden kartoitustietojen perusteella on hyvin todennäköistä, että laji myös esiintyy suurella osalla näistä potentiaalisista esiintymistä. Tämä tarkoittaa, että kaikkein parhaimpia esiintymiä lukuun ottamatta mikään yksittäinen esiintymä ei todennäköisesti ole lain tarkoittamalla tavalla tärkeä lajin säilymiselle Vantaalla. Sen sijaan nykytietämyksellä on mahdotonta sanoa kuinka monta näistä esiintymistä voi heikentyä tai tuhoutua ilman, että ylitetään tämä (tuntematon) tärkeyden raja-arvo.

Oikeudellinen arviointi ja lopputulos

Menettelyä koskevat valitusperusteet

Valituksen mukaan kaavaehdotusvaiheessa nähtävillä olleesta kaava-aineistosta on puuttunut merkittävä osa luontoselvityksistä. Kaava-aineistoa on täydennetty kaavaehdotuksen nähtävilläolovaiheen jälkeen luontotyyppiselvityksen alustavalla tulokartalla.

Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 11.9.–10.10.2019 ja uudestaan 24.6–24.8.2020. Asiassa saadun selvityksen mukaan edellä selostetut kaavan kannalta keskeiset luontoselvitykset on Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitystä lukuun ottamatta mainittu nähtävillä olleen 12.5.2020 päivätyn kaavaselostuksen luettelossa muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista. Mainitut selvitykset on siten tuotu osallisten tietoon kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana ja asemakaavaa laadittaessa noudatettu menettely täyttää näiltä osin maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämät vuorovaikutusta koskevat vaatimukset.

Kaavan laatimisessa käytetty Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys on päivätty 7.9.2020. Selvitys ei näin ollen ole ollut osallisten käytettävissä vielä kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana 11.9.–10.10.2019 ja 24.6–24.8.2020. Selvityksessä on tutkittu Kivistön alueen arvokkaita luontokohteita. Kivistöntähden asemakaava-alueelta ei ole löytynyt tällaisia kohteita. Kun lisäksi otetaan huomioon, että uusi selvitys on ollut halukkaiden saatavilla sen valmistuttua ennen kaavan hyväksymistä, ei vuorovaikutusmenettelyä voida näillä perusteilla pitää sillä tavoin virheellisenä, että kaupunginvaltuuston päätös olisi tästä syystä kumottava.

Selvitysten riittävyyttä ja kaavan sisältöä koskevat valitusperusteet

Valittaja on valituksessaan katsonut, ettei kaava-aluetta koskeva lepakkokartoitustieto ole laadultaan riittävää eikä riittävän ajantasaista.

Alueen lepakkotilannetta koskeva selvitys perustuu vuoden 2009 lepakkokartoitukseen, jonka mukaan suurin lepakoiden esiintymistä koskeva havaintomäärä kertyi osa-alueelta IIB, jonne sijoittuu myös kysymyksessä oleva Kivistöntähden suunnittelualue. Selvityksen mukaan osa-alueella IIB olisi myös suurta merkitystä paikallisen lepakko-yhteisön toimeentulolle. Kun otetaan huomioon mitä laaditussa lepakkokartoituksessa on todettu, ja se että pelkästään yöaikaan tehtyjen havainnointien perusteella alueella mahdollisesti sijaitsevien lepakoiden päiväpiilojen tai talvehtimispaikkojen havainnointi on jäänyt puutteelliseksi, olisi vuonna 2009 tehtyä lepakkoselvitystä tullut päivittää ja selvittää asiassa riittävästi myös mahdolliset lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat suunnittelualueella. Edellä mainittuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että asemakaavan lepakkoselvitykset ovat jääneet siten puutteellisiksi, ettei niiden johdosta voida arvioida täyttääkö laadittu asemakaava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädettyä luonnonympäristön vaalimista ja siihen liittyvien erityisten arvojen hävittämiskielloa koskevaa asemakaavan sisältövaatimusta.

Valituksen mukaan Kivistöntähden asemakaava tuhoaa merkittävän määrän lahopaviosammalen esiintymispaikkoja sekä 5,5 hehtaaria lajin pidempiaikaiselle säilymiselle tärkeää ydinalueita. Valituksen mukaan myös kaavassa VP- ja VL/luo-alueiksi merkityt alueet tulevat menettämään kykyään toimia lajin elinympäristöinä huomattavasti lisääntyvän kulutuksen sekä rakentamisen synnyttämän metsänhoitopaineen takia.

Edellä esitetyn selvityksen perusteella Kivistön alueelta on rajattavissa kaksi erittäin merkittävää lahopaviosammaleesiintymää, joista toinen on osittain nyt kysymyksessä olevalla kaava-alueella sijaitseva Koivupääojan metsäalue ja toinen Koivupääojan pohjoispuolella sijaitseva Timanttikujan metsä.

ELY-keskus on päätöksellään 17.4.2019 nro UDELY/1333/2019 myöntänyt Vantaan kaupungille luonnonsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaisen luvan poiketa lahopaviosammaleen rauhoituksesta siirtämällä viisi Timanttikujan metsässä sijaitsevaa lahopaviosammaleesiintymää Lippupuisto-nimiselle lähivirkistysalueelle. Vantaan kaupunginvaltuusto on 24.9.2018 § 12 hyväksynyt osalle Timanttikujan metsän alueesta Puu-Kivistön asemakaavan, joka on lainvoimainen. Vantaan kaupunginvaltuusto on 16.12.2019 § 15 hyväksynyt loppuosalle Timanttikujan metsän alueesta Puu-Kivistön aloituskortteleiden asemakaavan. Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksillä hylännyt Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n valituksen ELY-keskuksen 17.4.2019 tekemästä päätöksestä sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n valituksen Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksestä 16.12.2019 § 15.

Lahokaviosammal on luonnonsuojelulain 42 §:n 1 momentin nojalla koko maassa rauhoitettu kasvilaji. Luonnonsuojeluasetuksen liitettä 4 on 28.6.2021 voimaan tullessa muutoksella muutettu siten, että lahopaviosammal ei enää ole luonnonsuojelulain 47 §:ssä tarkoitettu erityisesti suojeltava laji. Mainittu laji on kuitenkin suojelukategorialtaan edelleen luonnonsuojelulain 46 §:ssä tarkoitettu uhanalainen laji. Kysymyksessä olevaa lahopaviosammalen

esiintymäaluetta ei ole myöskään aiemmin määritelty luonnonsuojelulain 47 §:n 3 momentin perusteella lahokaviosammalen säilymiselle tärkeäksi esiintymispaikaksi, millä seikalla ei kuitenkaan ole oikeudellisesti ratkaisevaa merkitystä asemakaavan lainmukaisuutta arvioitaessa.

Lahokaviosammal on luontodirektiivin liitteessä II (b) mainittu yhteisön tärkeänä pitämä kasvilaji, jota koskee direktiivin 3 artiklan mukaan jäsenvaltioihin kohdistuva velvoite sisällyttää niiden elinympäristöjä Natura 2000 -verkostoon. Liitteen II (b) lajeihin ei luontodirektiivistä suoraan seuraa suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävien esiintymispaikkojen hävittämis- tai heikentämiskieltoa.

Hallinto-oikeus toteaa, että uhanalaisena lajina lahokaviosammalen esiintyminen alueella on kuitenkin otettava asemakaavaa laadittaessa huomioon maankäyttö- ja rakennuslain luonnonympäristön vaalimista koskevan sisältövaatimuksen perusteella. Asiassa esitetyn selvityksen perusteella Koivupääojan metsäalue on erittäin merkittävä lahokaviosammalen esiintymisalue ja samalla yksi koko Vantaan tärkeimmistä lajin esiintymisalueista. Asemakaavassa kyseinen alue on suurelta osin osoitettu tehokkaaseen asuntorakentamiseen ja esiintymärungot tulisivat pääosin jäämään rakentamisen alle. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että asemakaavassa kaava-alueen itäosassa sijaitsevalle VL-alueelle merkitty luo-alue kohdistuu ainoastaan pienelle osalle Koivupääojan erittäin merkittäväksi lahokaviosammaleesiintymäksi arvioidusta alueesta.

Hallinto-oikeus katsoo, että lahokaviosammalen asema Koivupääojan alueella tulisi merkittävästi heikentymään Kivistöntähden asemakaavan toteutuessa. Kun lisäksi otetaan huomioon asian kokonaisharkinnassa Kivistön alueen toiselle erittäin merkittäväksi arvioidulle Timanttikujan lahokaviosammal-esiintymälle osoitettu rakentaminen, tarkoittaisi Koivupääojan metsäalueelle rakentaminen sitä, että vaarana on molempien erittäin merkittäviksi lahokaviosammaleesiintymiksi arvioitujen alueiden merkittävä heikentyminen ja mahdollinen häviäminen. Edellä mainittuun nähden hallinto-oikeus katsoo, että lahokaviosammalesta tehtyjen havaintojen johdosta laadittu asemakaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädettyä luonnonympäristön vaalimista ja siihen liittyvien erityisten arvojen hävittämiskieltoa koskevaa asemakaavan sisältövaatimusta.

Lopputulos

Asemakaava ja asemakaavan muutos on edellä esitetyillä puutteellista leppäkoselvitystä sekä lahokaviosammalta koskevilla perusteilla lainvastainen, minkä vuoksi kaupunginvaltuuston päätös on kumottava.

Kun otetaan huomioon, että kaupunginvaltuuston päätös on kumottu edellä ilmenevin perusteluin, ei muista valitusperusteista ole tarpeen lausua. Asian näin päättyessä lausuminen myös täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 191 §:n 4 momentin mukaan muilla kuin kunnalla ei ole oikeutta hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut kunnan viranomaisen tekemän kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL julkipano).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jaana Moilanen, Jukka Reinikainen (t) ja Annamari Laakkonen.

Esittelijäjäsen

Annamari Laakkonen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
	Maksutta
	Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa
Jäljennös	Vantaan kaupunginhallitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen, jolloin päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun se on annettu.

Valituksen toimittaminen

Valitus liitteineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi katsotaan, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n 2 momentista muuta johdu.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Paasivuorenkatu 3
00131 HELSINKI	Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Faksi: 029 56 40382

Asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen**, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Grunder för beviljande av besvärstillstånd

Enligt 111 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ska besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan också beviljas i fråga om endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstid och delgivningsdag

Besvär skall anföras **inom 30 dagar från dagen för delfåendet av förvaltningsdomstolens beslut**, denna dag inte medräknad.

Detta beslut har meddelats efter anslag, och den som saken gäller anses därmed ha fått del av beslutet när det meddelades.

Inlämnande av besvär

Besvären inklusive bilagor ska inom besvärstiden lämnas **till högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna ska även vid användning av e-tjänsten vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärens innehåll

I besvären, som ska innehålla en ansökan om besvärstillstånd, ska anges

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter
- den postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas.
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd begärs samt de skäl på vilka grunden för meddelande av besvärstillstånd anses föreligga
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- grunderna för yrkandena.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud ska dennes kontaktuppgifter anges i besvären.

Högsta förvaltningsdomstolen ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Bilagor till besvären

Till besvären ska fogas

- förvaltningsdomstolens beslut med besvärсанvisning
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ett ombud ska foga en fullmakt till besvären om det inte av 32 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden framgår annat.

Högsta förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter

Postadress:	Besöksadress:
PB 180	Paasivuorigatan 3
00131 HELSINGFORS	Helsingfors

E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Fax: 029 56 40382

E-tjänst: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>